

In La Filature: de ontmoeting tussen Moondog en B!ndman – Contrapunt: muziek laat ons reizen naar hogere sferen

Moondog is een bijzondere, zeldzame en waardevolle muzikant. Hij heeft nooit het succes gehad dat zijn talent verdiende. Hoewel hij als jonge man muziek studeerde in Memphis, beoefende hij haar grotendeels als autodidact. Zijn roeping als componist werd geïnspireerd door zijn zus, die hem het leven van een Europese componist voorlas.

Hij werd geboren als **Luis Thomas Hardin** in 1916 in Kansas. Door het zwervende bestaan van zijn vader, een rondreizende predikant, reisde hij veel. Op zestienjarige leeftijd werd hij blind door een ongeluk met een stuk dynamiet dat hij tussen twee spoorrails had gevonden.

Aanvankelijk was hij gefascineerd door Indiaanse stammen. Als jongeman maakte hij een zonnedansceremonie mee, met krachtige percussie, die diepe indruk op hem maakte. Ook de Vikingcultuur fascineerde hem, mede omdat zijn vader uit Scandinavië kwam en zijn moeder uit Duitsland.

In 1943 verhuisde hij naar New York. Daar ontmoette hij componisten en dirigenten zoals Leonard Bernstein en Arturo Toscanini. Maar zijn uiterlijk en zijn Vikingachtige kledingstijl maakten hem tot een buitenstaander. Vanaf 1947 vestigde hij zich op Sixth Avenue, samen met zijn hond. Naar deze hond noemde hij zichzelf **Moondog**.

Hij zong, bouwde eigen instrumenten waarmee hij zichzelf begeleidde en componeerde muziek. Hij nam platen op en had contact met Philip Glass, die zei dat Moondog aan de oorsprong van de minimalistische muziek stond. Zijn invloeden kwamen onder meer uit Indiaanse en traditionele muziek, polyfonie, Monteverdi en Bach. Tegelijkertijd verkeerde hij ook in de jazzwereld en nam hij op met Charlie Parker ("Bird").

Na een concert in 1974 in Frankfurt besloot hij zich in Duitsland te vestigen. In 1977 ontmoette hij een studente die hem ontdekte en hem bij haar ouders liet wonen. Zij zorgde voor hem, schreef zijn partituren vanuit braille over en hielp hem met zijn producties en tournees.

In 1989 keerde hij triomfantelijk terug naar New York, uitgenodigd door Philip Glass voor de opening van het New Music Festival. Hij bleef tot zijn 83ste wonen bij deze familie in Münster (Westfalen), terwijl hij bleef componeren.

Hij liet meer dan **800 werken** na, waaronder meer dan **80 "symfonieën"** voor orkest, in uiteenlopende stijlen. Hij werkte samen met vele hedendaagse muzikanten, jazzmusici en onder anderen Stephan Eicher.

Opmerkelijk genoeg heeft de naam van het Vlaamse collectief **B!ndman** niets te maken met Moondog (ook al zou men kunnen denken aan een blindengeleidehond). De naam komt van het dadaïstische tijdschrift *The Blind Man* van Marcel Duchamp. Toch is deze ontmoeting en hommage een gelukkig toeval.

Het collectief, opgericht door Eric Sleichim (na zijn groep Maximalist!), werkt ook in filmmuziek, dans en hedendaagse muziek. Het saxofoonkwartet, voor deze gelegenheid uitgebreid tot zeven muzikanten, stort zich op de originele muziek van deze eclectische componist en brengt die op schitterende wijze tot leven.

De stukken zijn kleine contrapuntische juweeltjes, soms met invloeden van fanfares, rock of repetitieve patronen. In tegenstelling tot veel jazzstukken met lange improvisaties zijn dit compacte, geschreven composities waarin elk instrument zijn plaats heeft. Samen vormen ze een perfect geslepen diamant waarvan elke facet het licht van de andere versterkt.

De stukken zijn minimalistisch en bondig, vaak slechts twee à drie minuten lang. Voor een concert van bijna anderhalf uur levert dat een indrukwekkende lijst op.

De muziek steunt op de kracht en variaties van verschillende saxofoons, van sopraan tot bariton, aangevuld met tuba. Ze vlechten zich in elkaar als muzikale Möbiusringen, soms als straatfanfares, soms als lichte barokmelodieën of kerkelijke koren.

Sommige stukken bouwen op tot een onweerstaanbare climax die het publiek meesleurt. Andere hangen in zachte melodieën of laten ons voortgalopperen op een razend ritme. Af en toe mengen stemmen zich in het geheel, zoals in barokke oratoria of zelfs melodieën uit tekenfilms.

Er zijn ook liederen, soms humoristisch of romantisch. Een majestueuze hymne zwelt aan, of een moment van tederheid verzacht de sfeer. De drums geven een strakke ritmische basis, terwijl trommels of djembé een zachtere textuur toevoegen. Klokjes brengen lichte accenten, een akoestische gitaar tekent een melodieliijn en een elektrische gitaar introduceert motieven die door de stemmen worden ontwikkeld.

De muzikanten zijn multi-instrumentalisten: naast saxofoon en klarinet (en uiteraard tuba) verschijnen ook fluit, duduk en zelfs een soort handharmonium op het podium. Een piano of synthesizer begeleidt sommige stukken. De rijkdom en variatie van deze composities is indrukwekkend.

Het concert, dat zeer gewaardeerd werd, toont de bijna grenzeloze veelzijdigheid van deze buitengewoon productieve componist.

Als kers op de taart brengt BL!ndman een hommage aan “Bird”: **Bird’s Lament**, dat Moondog kort voor zijn dood componeerde voor Charlie Parker.

La Fleur du Dimanche <https://lafleurdudimanche.blogspot.com/2026/01/a-la-filature-la-rencontre-de-moondog.html>